

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

24.01.2017 р.

Львів

№13/03-1рк/к

ТзОВ НВП «Енергія - Новояворівськ»
81053, Львівська обл., Яворівський р-н,
м. Новояворівськ, вул. Пасічника, 1

Рекомендації згідно з статтею 46
Закону України «Про захист економічної конкуренції»

У Львівському обласному територіальному відділенні Антимонопольного комітету України (далі - Відділення) розглянуто заяву Голови правління ОСББ (*інформація з обмеженим доступом*) щодо правомірності дій Товариства з обмеженою відповідальністю Науково-виробничого підприємства «Енергія-Новояворівськ» стосовно відмови у проведенні перевірки загальнобудинкового засобу обліку теплової енергії у будинку (*інформація з обмеженим доступом*). В розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» ТзОВ НВП «Енергія-Новояворівськ» є суб'єктом господарювання.

Визначення ознак монопольного (домінуючого) становища.

Відповідно до вимог Закону України «Про Антимонопольний комітет України», Закону України «Про захист економічної конкуренції» та «Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку», затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України 05.03.02 р. №49-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.04.02 р. за №317/6605 (надалі - Методики) Відділення провело дослідження становища на ринку послуг з постачання теплової енергії для споживачів м. Новояворівськ Яворівського району Львівської області у період з 01.01.2014 по 24.01.2017 рр., які надаються ТзОВ НВП «Енергія-Новояворівськ».

Встановлення об'єкта аналізу щодо визначення ознак монопольного (домінуючого) становища.

Об'єктами аналізу щодо визначення становища на зазначеному ринку є:

- суб'єкт господарювання – ТзОВ НВП «Енергія-Новояворівськ», що здійснює діяльність на ринку послуг з постачання теплової енергії;
- послуги з постачання теплової енергії для споживачів м. Новояворівськ Яворівського району Львівської області.

Визначення товарних меж ринку.

Товарні межі ринку - товар (товарна група), сукупність схожих, однорідних предметів господарського обороту, в межах якої споживач за звичайних умов може перейти від споживання певного виду предметів господарського обороту до споживання іншого.

Товаром, у розумінні абзацу 13 статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та згідно з пунктом 4 Методики, є послуга з постачання теплової енергії.

Виходячи з вищевикладеного, споживачі м.* Новояворівськ Яворівського району Львівської області не мають можливості вибору підприємства, яке надавало б аналогічні послуги у даному населеному пункті, тобто, споживачі можуть скористатися послугами лише ТзОВ НВП «Енергія-Новояворівськ».

Отже, товарними межами ринку за показниками взаємозамінності, подібності призначення, споживчих властивостей та умов використання товару є послуга з постачання теплової енергії.

Відповідно до Методики, монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання - становище суб'єкта господарювання на ринку, яке дозволяє йому самостійно або разом з іншими суб'єктами господарювання визначати умови обороту товару на ринку завдяки тому, що суб'єкт господарювання не має на ринку товару жодного конкурента або не зазнає значної конкуренції внаслідок обмеженості можливостей доступу інших суб'єктів господарювання щодо закупівлі сировини, матеріалів, збуту товарів, наявності бар'єрів доступу на ринок інших суб'єктів господарювання, наявності пільг чи інших обставин.

Товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище ТзОВ НВП «Енергія-Новояворівськ» є послуги з постачання теплової енергії.

Пунктом 5.1. Методики - товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.

Перелік споживачів.

Споживачами послуги з постачання теплової енергії у м. Новояворівськ Яворівського району Львівської області є юридичні та фізичні особи, які використовують централізоване опалення та гарячу воду для забезпечення фізіологічних, санітарно-гігієнічних, побутових та господарських потреб.

Визначення територіальних (географічних) меж ринку.

ТзОВ НВП «Енергія-Новояворівськ» надає послуги з постачання теплової енергії у м. Новояворівськ Яворівського району Львівської області в межах розташування мереж, що перебувають у його володінні та у користуванні.

Отже, територіальними межами ринку послуг з постачання теплової енергії є межі розташування мереж у м. Новояворівськ, Яворівського району Львівської області, які знаходяться у володінні та користуванні ТзОВ НВП «Енергія-Новояворівськ».

Часовими межами ринку надання послуг з постачання теплової енергії визначено період: з 01.01.2014 по 24.01.2017 протягом якого незмінними залишались структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому.

Бар'єри вступу на ринок на досліджуваному ринку наявні адміністративні, економічні та організаційні обмеження, пов'язані із необхідністю отримання дозвільних документів, побудови (модернізації) відповідної інфраструктури, що потребує значних капіталовкладень та тривалого часу.

Внаслідок технологічних особливостей виробництва та надання зазначених послуг конкуренція на ринку відсутня: ТзОВ НВП «Енергія-Новояворівськ» є єдиним суб'єктом господарювання, що надає послуги з постачання теплової енергії у м. Новояворівськ Яворівського району Львівської області в межах розташування теплових мереж, які знаходяться у його володінні та користуванні. Відтак, у споживачів послуг з постачання теплової енергії у м. Новояворівськ Яворівського району Львівської області альтернатива відсутня.

Аналізуючи ринок послуг з постачання теплової енергії у часових межах: з 01.01.2014 по 24.01.2017 у м. Новояворівськ Яворівського району Львівської області встановлено, що у вищезазначених територіальних та товарних межах ринку ТзОВ НВП «Енергія-Новояворівськ» працює одноосібно та безальтернативно, не зазнає конкуренції на цьому ринку.

Враховуючи вищенаведене, відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», становище ТзОВ НВП «Енергія-Новояворівськ» містить ознаки монопольного (домінуючого) на ринку послуг з постачання теплової енергії в межах теплових мереж, що знаходяться на його балансі та обслуговуванні і розташовані на території м. Новояворівськ Яворівського району Львівської області із часткою 100% у часових межах з 01.01.2014 по 24.01.2017.

З метою з'ясування обставин, викладених у заяві Заявника, Відділення надіслало вимоги про подання інформації ТзОВ НВП «Енергія-Новояворівськ» (лист від 25.10.2016р. №13/03-658) та Новояворівську міську раду (лист від 25.10.2016р. №13/03-661).

За результатами проведеного аналізу матеріалів, отриманих на вказані вимоги, Відділенням встановлено таке.

Листом від 31.10.2016р. №2546 ТзОВ НВП «Енергія-Новояворівськ» повідомило Відділення про наступне:

«...Загальнобудинкові прилади обліку теплової енергії, що встановлені у будинках (інформація з обмеженим доступом) на балансі ТзОВ НВП «Енергія-Новояворівськ» не знаходяться.

Документи підтверджуючі передачу вузлів обліку та/або теплових лічильників на позабаланс, відповідальне зберігання, у власність, тощо, а саме угоди, акти приймання – передачі на підприємстві відсутні та не уклалися.

На сьогодні власник будинків – ОСББ (інформація з обмеженим доступом).

У період з 01.01.2010р. по 25.10.2016р. ТзОВ «Енергія-Новояворівськ» не здійснювало перевірку загальнобудинкових приладів обліку теплової енергії в тому числі демонтаж, монтаж, транспортування) по вище перелічених будинках...».

Слід зазначити, що до наданої до Відділення заяви, головою ОСББ (інформація з обмеженим доступом) було долучено копію Угоди на передачу вузла обліку теплової енергії, встановленого за кошти мешканців будинку (інформація з обмеженим доступом) на позабаланс (відповідальне зберігання) ТзОВ НВП «Енергія Новояворівськ» від 01.03.2005р.

У пункті 2.1 даної угоди передбачено таке:

«З моменту прийняття на позабаланс вузлів обліку теплової енергії позабалансоутримувач (ТзОВ НВП «Енергія – Новояворівськ») несе відповідальність за виконання Правил користування тепловою енергією, затверджених Міністерством енергетики України....

- за забезпечення державного метрологічного контролю розрахункових (комерційних) приладів у терміни, встановлені Українським Центром стандартизації та метрології».

Крім цього, листом від 02.11.2016р. №2432/10 виконавчий комітет Новояворівської міської ради повідомив Відділення про таке:

«...При надсиланні листа від 28.09.2016р. №2128/10 на адресу голови правління (інформація з обмеженим доступом) з копією листа ТзОВ НВП «Енергія-Новояворівськ» від 20.09.2016р. №164 та з проханням розглянути лист та провести перевірку лічильників обліку теплової енергії, які встановлені в підвальних приміщеннях житлових будинків, виконком Новояворівської міської ради мав на увазі забезпечення ОСББ (інформація з обмеженим доступом) організаційних робіт по проведенню перевірки (надання доступу до місця встановлення лічильника, надання допомоги в знятті лічильника) і подальшу співпрацю у проведенні перевірки лічильника безпосередньо з ТзОВ НВП «Енергія-Новояворівськ»...

З переліку житлових будинків, які вказані у листі ТзОВ НВП «Енергія – Новояворівськ» від 20.09.2016р. №164, за кошти місцевого бюджету встановлено теплові лічильники в будинках (інформація з обмеженим доступом).

Згідно зі статтею 1 Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність», періодична перевірка засобів вимірювальної техніки - перевірка, що проводиться протягом періоду експлуатації засобів вимірювальної техніки через встановлений проміжок часу (міжповірочний інтервал).

Відповідно до статті 17 Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність», законодавчо регульовані засоби вимірювальної техніки, що перебувають в експлуатації, підлягають періодичній повірці та повірці після ремонту.

Суб'єкти господарювання зобов'язані своєчасно з дотриманням встановлених міжповірочних інтервалів подавати законодавчо регульовані засоби вимірювальної техніки, що перебувають в експлуатації, на періодичну перевірку.

Періодична перевірка, обслуговування та ремонт (у тому числі демонтаж, транспортування та монтаж) засобів вимірювальної техніки (результати вимірювань яких використовуються для здійснення розрахунків за спожиті для побутових потреб електричну і теплову енергію, газ і воду), що є власністю фізичних осіб, здійснюються за рахунок суб'єктів господарювання, що надають послуги з електро-, тепло-, газо- і водопостачання.

Відповідальність за своєчасність проведення періодичної перевірки, обслуговування та ремонту (у тому числі демонтаж, транспортування та монтаж) засобів вимірювальної техніки (результати вимірювань яких використовуються для здійснення розрахунків за спожиті електричну і теплову енергію, газ і воду), що є власністю фізичних осіб, покладається на суб'єктів господарювання, що надають послуги з електро-, тепло-, газо- і водопостачання.

Періодична перевірка проводиться за рахунок тарифів на електро-, тепло-, газо- і водопостачання.

Порядок подання таких засобів на періодичну перевірку, обслуговування та ремонт, а також порядок оплати за періодичну перевірку, обслуговування та ремонт (у тому числі демонтаж, транспортування та монтаж) встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Постановою Кабінету Міністрів України від 08.07.2015р. № 474, затверджено Порядок подання засобів вимірювальної техніки на періодичну повірку, обслуговування та ремонт (далі – Порядок № 474).

Порядок № 474 визначає процедуру подання засобів вимірювальної техніки (результати вимірювань яких використовуються для здійснення розрахунків за спожиті для побутових потреб електричну і теплову енергію, газ і воду), що є власністю фізичних осіб (далі - засоби вимірювальної техніки), на періодичну повірку, обслуговування та ремонт (у тому числі демонтаж, транспортування та монтаж).

Пунктом 6 Порядку № 474 визначено, що періодична повірка, обслуговування та ремонт (у тому числі демонтаж, транспортування та монтаж) засобів вимірювальної техніки здійснюються за рахунок виконавців.

Однак, враховуючи те, що загальнобудинковий лічильник у будинку (інформація з обмеженим доступом) відповідно до Угоди на передачу вузла обліку теплової енергії, встановленого за кошти мешканців від 01.03.2005р. передано на позабаланс (відповідальне зберігання) ТзОВ НВП «Енергія Новояворівськ» та те, що відповідно до Порядку формування тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, послуги з централізованого опалення і постачання гарячої води, затвердженого постановою НКРЕКП від 24.03.2016р. №377 витрати на періодичну повірку, опломбування, обслуговування та ремонт (включаючи демонтаж, транспортування і монтаж після повірки) засобів обліку теплової енергії, які є власністю ліцензіата та/або знаходяться у нього в користуванні включаються у розрахунок тарифів на теплову енергію.

Отже, відмова ТзОВ НВП «Енергія - Новояворівськ» у проведенні повірки загальнобудинкового засобу обліку теплової енергії у будинку за адресою: (інформація з обмеженим доступом) є неправомірною, безпідставною та такою, що може призвести до ущемлення інтересів мешканців будинку (інформація з обмеженим доступом), зокрема, неможливості здійснення обліку спожитої теплової енергії.

Такі дії ТзОВ НВП «Енергія-Новояворівськ» містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачені пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», а саме, зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з постачання теплової енергії у вигляді дії Підприємства (необґрунтована відмова у повірці загальнобудинкового засобу обліку), що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку (частина 1 статті 13 названого Закону).

У зв'язку із вищенаведеним, керуючись статтею 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» та статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», з метою припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції та усунення причин виникнення цього порушення, Адміністративна колегія Львівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає Товариству з обмеженою відповідальністю Науково-виробниче підприємство «Енергія-Новояворівськ» обов'язкові для розгляду такі

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1. Припинити дії ТзОВ НВП «Енергія-Новояворівськ», які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачені пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», а саме, зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з постачання теплової енергії у вигляді дії Підприємства (необґрунтована відмова у проведенні перевірки загальнобудинкового засобу обліку теплової енергії у будинку за адресою(*інформація з обмеженим доступом*)), що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку (частина 1 статті 13 названого Закону) шляхом проведення перевірки загальнобудинкового засобу обліку теплової енергії у будинку за адресою: (*інформація з обмеженим доступом*).

2. Повідомити про розгляд Рекомендацій Адміністративної колегії Львівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України протягом 30-ти днів з дня їх отримання.

Звертаємо Вашу увагу, що відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду суб'єктом господарювання, якому вони надані:

Відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за умови виконання положень наданих рекомендацій, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

Голова Колегії

А. Басараба